

Ynglinga saga.

K. 1. Hér segir frá landa-skipan.

Kringla heimsins, sú er mannfólkit byggvir, er mjök vágskorin; ganga hof stór ór útsjánunum inn í jörðina. Er þat kunnigt, at haf gengr frá Nqrvasundum ok alt út til Jór-sala-landz; af hafinu gengr langr hafsbotn til landnorðrs, er heitir Svarta-haf. Þá skilr heimsþriðjungana; heitir fyrir austan Asíá, en fyrir vestan kalla sumir Európa, en sumir Éneá. En norðan at Svarta-hafi gengr Svíþjóð in mikla eða in kalda; Svíþjóð ina miklu kalla sumir menn eigi minni en Serkland it mikla; sumir 10 jafna henni við Bláland it mikla; inn nørðri hlutr Svíþjóðar liggir óbyggðr af frosti ok kulða, svá sem inn syðri hlutr Blálandz er auðr af sólarbruna. Í Svíþjóð eru stórheruð mjög; þar eru ok margs konar þjóðir ok margar tungur; þar eru risar ok þar eru dvergar, þar eru blámen, ok þar eru margs konar undarligar 15 þjóðir; þar eru ok dýr ok drekar furðuliga stórir. Ór norðri frá fjöllum þeim, er fyrir útan eru byggð alla, fellr á um Svíþjóð, sú er at réttu heitir Tanais, hon var forðum kolluð Tanakvísl eða Vanakvísl; hon kómr til sjávar inn í Svarta-haf. Í Vana-kvíslum var þá kallat Vanaland eða Vanaheimr. Sú á skilr 20 heimsþriðjungana; heitir fyrir austan Asíá, en fyrir vestan Európa.

K. 2. Frá Óðni.

Fyrir austan Tanakvísl í Asíá var kallat Ásaland eða Ása-heimr, en hofuðborgin, er var í landinu, kolluðu þeir Ásgarð. 25 En í borginni var hofðingi sá, er Óðinn var kallaðr; þar var blótstaðr mikill. Þat var þar siðr, at xii. hofgoðar vóru æztir; skyldu þeir ráða fyrir blótum ok dómum manna í milli; þat eru díar kallaðir eða drótnar; þeim skyldi þjónostu veita ok lotning

alt fólk. Óðinn var hermaðr mikill ok mjök víðfyrull ok eignaðisk mjög ríki; hann var svá sigrsæll, at í hverri orrostu fekk hann gagn; ok svá kom, at hans menn trúðu því, at hann ætti heimilan sigr í hverri orrostu. Þat var háttr hans, ef hann sendi menn sína til orrostu eða aðrar sendifarar, at hann lagði áðr hendr í 5 hofuð þeim ok gaf þeim bjának; trúðu þeir, at þá myndi vel farask. Svá var ok um hans menn, hvar sem þeir urðu í nauðum staddir á sjá eða á landi, þá kolluðu þeir á nafn hans, ok þótti jafnan fá af því fró; þar þóttusk þeir eiga alt traust, er hann var. Hann fór opt svá langt í brot, at hann dvalðisk í ferðinni 10 mjög misseri.

K. 3. Frá Óðni ok brœðrum hans.

Óðinn átti íi. brœðr; hét annarr Vé, en annarr Vílir. Þeir brœðr hans stýrðu ríkinu, þá er hann var í brottu. Þat var eitt sinn, þá er Óðinn var farinn langt í brot ok hafði lengi dvalzk, 15 at Ásum þótti ørvænt hans heim. Þá tóku brœðr hans at skipta arfi hans, en konu hans, Frigg, gengu þeir báðir at eiga. En litlu síðarr kom Óðinn heim; tók hann þá við konu sinni.

K. 4. Ófriðr við Vani.

Óðinn fór með her á hendr Vqnum, en þeir urðu vel við 20 ok vqrðu land sitt, ok hofðu ýmsir sigr; herjuðu hvárir land annarra ok gerðu skaða. En er þat leiddisk hvárum tveggjum, lögðu þeir milli sín sættarstefnu ok gerðu frið ok seldusk gíslar; fengu Vanir sína ina ágæztu menn, Njorð inn auðga ok son hans Frey, en Æsir þar í mót þann, er Hœnir hét, ok kolluðu 25 hann allvel til hofðingja fallinni; hann var mikill maðr ok inn vænsti; með honum sendu Æsir þann, er Mímir hét, inn vitrasti maðr, en Vanir fengu þar í mót þann, er spakastr var í þeira flokki; sá hét Kvasir. En er Hœnir kom í Vanaheim, þá var hann þegar hofðingi gorr; Mímir kendi honum ráð ql. En ef 30 Hœnir var staddr á þingum eða stefnum, svá at Mímir var eigi nær, ok kœmi nokkur vandamál fyrir hann, þá svaraði hann æ inu sama — »ráði aðrir« kvað hann. Þá grunaði Vani, at Æsir myndi hafa falsat þá í mannaskiptinu; þá tóku þeir Mími ok hálshjoggu ok sendu hofuðit Ásum; Óðinn tók hofuðit ok smurði 35 urtum þeim, er eigi mátti fúna, ok kvað þar yfir galdra ok magnaði svá, at þat mælti við hann ok sagði honum marga leynda hluti. Njorð ok Frey setti Óðinn blótgoða ok vóru þeir

díar með Ásum. Dóttir Njarðar var Freyja; hon var blótgyðja; hon kendi fyrst með Ásum seið, sem Vqnum var títt. Þá er Njorðr var með Vqnum, þá hafði hann átta systur sína, því at þat váru þar lög; váru þeira börn Freyr ok Freyja, en þat var

5 bannat með Ásum at byggva svá náit at frændsemi.

K. 5. Frá Gefjun.

Fjallgarðr mikill gengr af landnorðri til útsuðrs; sá skilr Svíþjóð ina miklu ok qnnur ríki. Fyrir sunnan fjallit er eigi langt til Tyrklandz; þar átti Óðinn eignir stórar. Í þann tíma fóru Rúmverja-hofðingjar víða um heiminn ok brutu undir sik

10 allar þjóðir, en margir hofðingjar flýðu fyrir þeim ófriði af sínum eignum; en fyrir því, at Óðinn var forspár ok fjolkunnigr, þá vissi hann, at hans afkvæmi myndi um norðrhálfu heimsins byggva. Þá setti hann bræðr sína, Vé ok Víli, yfir Ásgarð, en

15 hann fór ok díar allir með honum ok mikit mannfólk annat. Fór hann fyrst vestr í Garðaríki ok þá suðr í Saxland. Hann átti marga sonu. Hann eignaðisk ríki víða um Saxland ok setti þar sonu sína til landzgæzlu. Þá fór hann norðr til sjávar ok tók sér bústað í ey einni; þar heitir nú Óðinsey í Fjöni. Þá sendi

20 hann Gefjun norðr yfir sundit á landaleitan; þá kom hon til Gylfa ok gaf hann henni eitt plógsland; þá fór hon í Jotunheima ok gat þar iii. sonu við jotni nokkurum; hon brá þeim í yxnalíki ok færði þá fyrir plóginn ok dró landit út á hafit ok vestr gegnt Óðinsey, ok er þat kolluð Selund; þar byggði hon síðan. Hennar

25 fekk Skjöldr, sonr Óðins; þau bjoggu at Hleiðru. Þar er vatn eða sjár eptir; þat er kallat Lqgrinn; svá liggja firðir í Leginum, sem nes í Selundi; svá kvað Bragi inn gamli:

1. Gefjun dró frá Gylfa,   bóru øxn ok átta

gløð djúprøðuls, óðla,   ennitungl, þars gingu

30 svát af rennirauknum   fyr vineyjar víðri

rauk, Danmarkar auka.   vallrauf, fjogur haufuð.

En er Óðinn spurði, at góðir landzkostir váru austr at Gylfa, fór hann þannog, ok gerðu þeir Gylfi sætt sína, því at Gylfi þóttisk engi krappt til hafa til mótstöðu við Ásana. Mart áttusk

35 þeir Óðinn við ok Gylfi í brögðum ok sjónhverfingum, ok urðu Æsir jafnan ríkri. Óðinn tók sér bústað við Lqgrinn, þar sem nú eru kallaðar fornu Sigtúnir, ok gerði þar mikit hof ok blót eptir siðvenju Ásanna; hann eignaðisk þar lqnd svá vítt, sem hann lét heita Sigtúnir. Hann gaf bústaði hofgöðunum; Njorðr

bjó í Nóatúnum, en Freyr at Upsqlum, Heimdallr at Himinbjörgum, Þorr á Prúðvangi, Baldr á Breiðabliki; qlum fekk hann þeim góða bólstaði.

K. 6. Frá atgørvi Óðins.

Þá er Ása-Óðinn kom á Norðrlqnd ok með honum díar, er 5 þat sagt með sannendum, at þeir hófu ok kendu ípróttir þær, er menn hafa lengi síðan með farit. Óðinn var gqfgastr af qlum, ok af honum námu þeir allar ípróttirnar, þvíat hann kunni fyrst allar ok þó flestar. En þat er at segja, fyrir hverja sqk hann var svá mjök tígnaðr, þá báru þessir hlutir til: hann var svá 10 fagr ok gqfugligr álitum, þá er hann sat með sínum vinum, at qlum hló higr við. En þá er hann var í her, sýndisk hann grimligr sínum óvinum; en þat bar til þess, at hann kunni þær ípróttir, at hann skipti litum ok líkjum á hverja lund, er hann vildi; qnnur var sú, at hann talaði svá snjalt ok slétt, at qlum, 15 er á heyrðu, þótti þat eina satt; mælti hann alt hendingum, svá sem nú er þat kveðit, er skáldskapr heitir; hann ok hofgöðar hans heita ljóðasmiðir, þvíat sú íprótt hófsk af þeim í Norðrlqndum. Óðinn kunni svá gera, at í orrostu urðu óvinir hans blindir eða daufir eða óttafullir, en vápn þeira bitu eigi 20 heldr en vendir, en hans menn fóru brynjulausir ok váru galnir sem hundar eða vargar, bitu í skjöldu sína, váru sterkir sem birnir eða griðungar; þeir drápu mannfólkit, en hvártki eldr né járn orti á þá; þat er kallaðr berserksgangr.

K. 7. Frá ípróttum Óðins.

25

Óðinn skipti hqmun, lá þá búkrinn sem sofinn eða dauðr, en hann var þá fugl eða dýr, fiskr eða ormr, ok fór á einni svipstund á fjarlæg lqnd at sínum erendum eða annarra manna. Þat kunni hann enn at gera með orðum einum at slökva eld ok kyrra sjá ok snúa vindum, hverja leið er hann vildi, ok hann 30 átti skip þat, er Skíðblaðnir hét, er hann fór á yfir hqf stór, en þat mátti vefja saman sem dúk. Óðinn hafði með sér hqfuð Mímis, ok sagði þat honum tíðendi ór qðrum heimum, en stundum vakði hann upp dauða menn ór jorðu eða settisk undir hanga; fyrir því var hann kallaðr draugadróttinn eða hangadróttinn. 35 Hann átti hrafna ii, er hann hafði tamit við mál; flugu þeir víða um lqnd ok sqgðu honum mqrq tíðendi. Af þessum hlutum varð hann stórliga fróðr. Allar þessar ípróttir kendi hann með rúnum